

BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN ARCHIVERING
D.D. 09-10-2023
No. 2023.04103
Portefeuillehouder: Burg.
Team: Bestuursadvisering

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 9 oktober 2023

Betreft: Schriftelijke vragen van Forum voor Democratie inzake onderzoeksrapport 'Onvoltooid Verleden, Ontrechting en rechtsherstel van Joodse inwoners in de gemeenten Maastricht, Amby en Heer'.

Geacht college,

Op woensdag 27 september werd het onderzoeksrapport 'Onvoltooid Verleden, Ontrechting en rechtsherstel van Joodse inwoners in de gemeenten Maastricht, Amby en Heer' gepresenteerd. Het is de wens van het college om in totaal een bedrag van € 125.000 uit te trekken als compensatie voor het handelen van het gemeentebestuur tijdens de Tweede Wereldoorlog en daarna.

Een aantal zaken die in het rapport te lezen was heeft bij onze fractie vragen opgeroepen. Als fractie hebben wij besloten deze schriftelijk in te dienen, om het college voldoende tijd te geven deze te beantwoorden. Het is dan ook onze hoop dat deze vragen voor de domeinvergadering Algemene Zaken van 10 oktober 2023 beantwoord zijn, zodat zowel alle fracties van de gemeenteraad, alsmede de inwoners van Maastricht een compleet inzicht krijgen in het doorlopen proces en de volledige situatie.

De vragen luiden als volgt:

1. Per brief heeft de Limburgse afdeling van de Nederlands-Israëlitische Hoofdsynagoge (hierna NIHS) op 6 januari 2022 het college verzocht om een onderzoek in te stellen naar het handelen van het gemeentebestuur van Maastricht bij de onteigening en vervreemding van panden van Joodse inwoners tijdens en na de Tweede Wereldoorlog. Dit gebeurde bij monde van de heer Ernst de Reus, voorzitter van de NIHS Limburg.

De heer De Reus nam na de aanvraag ook zitting in de begeleidingscommissie van het onderzoek, welke als taak heeft het onderzoek te begeleiden en het college te adviseren over een eventuele vorm van compensatie.

Als het raadsvoorstel een meerderheid behaalt, dan is de organisatie van de heer De Reus, zijnde de NIHS, begunstigde in deze.

In het kader van potentiële belangenverstrengeling en integriteitsschending, welke te allen tijde zouden moeten worden voorkomen, oogt dit op zijn zachtst gezegd ongelukkig.

- a. Kan het college inzicht verschaffen in de besluitvorming om de heer De Reus op te nemen in de begeleidingscommissie, wetende dat hij ook aanvrager en eventueel, als voorzitter van de NIHS, begunstigde is?

- b. Is het college van mening dat een advies objectief kan zijn als een lid van de betreffende commissie een belang heeft in de uitkomst van het onderzoek?
 - c. Terugkijkend op het doorlopen proces; zou het college wederom opteren voor dezelfde samenstelling van de begeleidingscommissie? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
2. In het raadsvoorstel wordt gesproken over het eenmalig beschikbaar stellen van een bedrag van in totaal € 125.000. Uit onderzoek van onze fractie bleek dat de Rijksoverheid, na verschillende onderzoeken, reeds tussen 1999 en 2000 verschillende overeenkomsten sloot met de Joodse gemeenschap. In totaal keerde de overheid een bedrag van maar liefst € 181,5 miljoen uit. Van deze € 181,5 miljoen ging € 159,7 miljoen naar uitkeringen en Joodse doelen via Stichting Collectieve Maror-gelden (COM). De overige € 21,8 miljoen euro was bedoeld voor steun aan Joodse gemeenschappen via Stichting Joods Humanitair Fonds (JHF) (Rijksoverheid, sd).
- a. Kan het college aangeven of de NIHS destijds, dus tussen 1999 en 2000, reeds een bedrag ontvangen heeft vanuit de Rijksoverheid als rechtsherstel?
 - b. Zo ja, wat was de hoogte van dat bedrag? Zo nee, waarom niet?
 - c. Indien vraag 2a bevestigend beantwoord wordt; is het college van mening dat een nieuwe vorm van eerherstel gepast is?

Met vriendelijke groeten,

Bram Nab, fractievoorzitter
Bas Rikers, burgerlid

Verwijzingen

Rijksoverheid. (sd). *Vergoedingen na Tweede Wereldoorlog*. Opgehaald van Rijksoverheid.nl:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/tweede-wereldoorlog/vergoedingen-na-tweede-wereldoorlog>